

POSTANOWIENIE

Dnia 9 października 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Sobutka

w sprawie z odwołania M.S.
od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddziału w Poznaniu
o wysokość kapitału początkowego,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 9 października 2025 r.,
zażalenia odwołującego się na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Poznaniu
z dnia 13 stycznia 2025 r., sygn. akt III WSC U 63/24,

oddala zażalenie.

DS

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w Poznaniu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, wyrokiem z 14 sierpnia 2024 r. (sygn. akt III AUa 818/23), wydanym w sprawie M.S. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddział w Poznaniu, o wysokość kapitału początkowego, na skutek apelacji M.S. od wyroku z 11 maja 2023 r. (sygn. akt VIII U 1529/22) Sądu Okręgowego w Poznaniu, oddalił apelację.

Skargą kasacyjną wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu zaskarżył pełnomocnik odwołującego, wskazując jako wartość przedmiotu zaskarżenia kwotę 3.000 zł.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, postanowieniem z 13 stycznia 2025 r. (sygn. akt III WSC U 63/24), odrzucił skargę kasacyjną.

Zażalenie na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Poznaniu wywiódł odwołujący, zarzucając zaskarżonemu rozstrzygnięciu naruszenie przepisów postępowania mających wpływ na treść orzeczenia, a w szczególności art. 398² § 1 k.p.c., przez bezpodstawne przyjęcie, że sprawa o wysokość kapitału początkowego nie jest sprawą o przyznanie emerytury.

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej ubezpieczonego oraz zasądzenie od organu rentowego na rzecz ubezpieczonego zwrotu kosztów procesu, wraz z kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie wywiedzione przez pełnomocnika wnioskodawcy jest bezzasadne i podlegało oddaleniu.

Skarga kasacyjna, jako szczególny środek zaskarżenia, wnoszony poza tokiem instancji od prawomocnych orzeczeń, musi spełniać wyznaczone ustawowo wymagania, które określają jej dopuszczalność. Sprawa o ustalenie kapitału początkowego nie jest sprawą o świadczenie z ubezpieczenia społecznego lub zaopatrzenia emerytalnego, ani sprawą o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego, nie została zatem wymieniona wśród spraw, w których skarga kasacyjna przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia, określonych w zamkniętym katalogu zawartym w art. 398² § 1 zdanie drugie k.p.c.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że spór o wysokość kapitału początkowego jest sporem o prawo majątkowe (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 7 grudnia 2016 r., II UZ 58/16, LEX nr 2203516; z 6 czerwca 2013 r., II UZ 40/13, LEX nr 1331304 czy z 20 stycznia 2011 r., II UZ 38/10, LEX nr 786803). Wobec tego skarga kasacyjna przysługuje na podstawie art. 398² § 1 k.p.c. tylko wówczas, gdy wartość spornego prawa nie jest niższa niż dziesięć tysięcy złotych. „Kapitał początkowy” jest prawem majątkowym,

a z jego ustaleniem związana jest określona wartość materialna świadczenia, które będzie przysługiwać uprawnionemu podmiotowi. Sprawa o ustalenie kapitału początkowego nie jest więc sprawą o przyznanie, ani o wstrzymanie emerytury lub renty, ani też sprawą o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego, w których skarga kasacyjna przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia.

Nie jest tak, jak wskazuje pełnomocnik ubezpieczonego w uzasadnieniu zażalenia, że ustalenie kapitału początkowego będzie miało wpływ na ustalenie prawa do emerytury. Ustalenie kapitału początkowego ma wpływ na wysokość świadczenia przyznanego odwołującemu. Taki był też przedmiot zaskarżonej decyzji z 11 sierpnia 2022 r. (znak: [...]), którą Zakład Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddział w Poznaniu, po rozpatrzeniu wniosku z 18 lipca 2022 r., odmówił M.S. ponownego ustalenia kapitału początkowego.

Podsumowując, wartość przedmiotu zaskarżenia w sprawie o ustalenie wysokości kapitału początkowego stanowi różnica między wysokością kapitału początkowego, wskazywaną (postulowaną) przez wnioskodawcę, i wysokością wyliczoną przez organ rentowy w objętej odwołaniem decyzji (tak Sąd Najwyższy w postanowieniu z 19 grudnia 2018 r., I UZ 45/18, LEX nr 2609149 i z 6 października 2009 r., II UZ 31/09, LEX nr 583823). Z uwagi na wykazaną przez pełnomocnika wnioskodawcy wartość przedmiotu zaskarżenia na kwotę 3.000 zł, Sąd Apelacyjny w Poznaniu prawidłowo odrzucił skargę kasacyjną wnioskodawcy, z uwagi na niespełnienie wymogu z art. 398² § 1 k.p.c.

Mając to wszystko na uwadze, Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c., postanowił jak w sentencji orzeczenia.

[a.ł]

DS

